

Prosjektplan:

OPPTAKT (2026-2028): OPPskalert musikkterapi gjennom Tilskipping av regionale Arenaer for Kunnskaps- og Tiltaksutvikling i Kristiansand, Oslo og Bergen

Vedtak om konsept	13. desember 2024
Vedtak om oppstart	9. desember 2025
Godkjenning av prosjektplan	25. mars 2026
Prosjekteier	Griegakademiet, ved instituttleder Geir Davidsen
Prosjektleder	Polyfons klyngeleder, Brynjulf Stige
Arbeidsgruppa bak prosjektplanen	Nina Bolstad (Polyfons sekretariat), Kenneth Dybdahl (Polyfons erfaringspanel), Aina Nybakke (Polyfons erfaringspanel), Marie Skånland (Ansgar høyskole), Hans Petter Paulen Solli (Norges musikkhøgskole), Brynjulf Stige (Polyfons sekretariat)
Styringsgruppe	Polyfons styringsgruppe
Startdato	1. januar 2026
Evalueringspunkt	Løpende formativ evaluering, med årlig summativ evaluering
Sluttdato	31. desember 2028
Finansiering	Agenda Vestlandet – stiftelsen fra Sparebanken Norge + egenbidrag fra Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi

Innhold

1	Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Begrunnelse.....	4
2	Konseptbeskrivelse.....	4
2.1	Anbefalt konsept.....	4
2.2	Supplerende tiltak av relevans for videre utvikling	5
3	Resultat- og effektmålsettinger med indikatorer	5
3.1	Resultatmålsettinger	5
3.2	Effektmålsettinger.....	6
4	Milepæler.....	6
4.1	Framdriftsplan for de formelle rammene som må på plass	6
4.2	Framdriftsplan for arbeid med å bygge knutepunktene i kunnskapsklynga.....	7
5	Aktiviteter.....	8
5.1	Formidling og informasjon	9
5.2	Praksis- og tjenesteutvikling.....	9
5.3	Forsking.....	9
5.4	Utdanning.....	9
5.5	Bruker- og pårørendemedvirkning	10
5.6	Endringer i Polyfons fellesfunksjoner	10
6	Prosjektdeltakere og berørte parter.....	10
6.1	Prosjektdeltakere	10
6.2	Berørte parter	10
7	Organisering.....	11
7.1	Prosjektteam	11
7.2	Referansegrupper og styringsgruppe	11
8	Risikovurdering.....	12
8.1	Risikovurdering når det gjelder resultatmålsettingene	12
8.2	Risikovurdering når det gjelder effektmålsettingene	12
8.3	Risikovurdering når det gjelder prosjektteamets robusthet	12
8.4	Risikohåndtering	12
9	Økonomi	13
9.1	Klyngas egenbidrag	13
9.2	Budsjett for de planlagte aktivitetene i prosjektet OPPTAKT	13
9.3	Økonomisk bærekraft ved eventuell videreføring etter prosjektperioden	13
10	Vedlegg: Oversikt over Polyfons fellesfunksjoner	14
10.1	Klyngas fellesorgan.....	14
10.2	Klynges fellesaktiviteter	14

1 Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet

1.1 Bakgrunn

Kunnskapsklynga Polyfon sin [Strategi 2024-2030](#) ble vedtatt 20. mars 2024, der visjon, verdigrunnlag og hovedmålsetting for samarbeidet går fram av disse sitatene:

Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi bygger et nasjonalt ledende og internasjonalt orientert samarbeid om musikk som helseressurs, med følgende visjon: *Musikk for bedre liv, helse og fellesskap* (s.4).

Polyfon bygger på verdiene likeverd, mangfold og solidaritet (s. 4).

Hovedmålsetting: *Kunnskapsklynga Polyfon skal styrke musikkterapi som helse- og sosialfaglig arbeid, utdanningsveg og forskingsområde i Norge, og samtidig støtte og stimulere annen bruk av musikk som ressurs for livskvalitet, mestring, læring og samfunnsdeltaking* (s. 4).

Etter at strategidokumentet var vedtatt, nedsatte Polyfons styringsgruppe ei arbeidsgruppe som fikk i oppgave å greie ut ulike muligheter for å sikre kunnskapsklynga faglig og økonomisk handlekraft til å kunne arbeide med visjon og målsetninger. Den 13. desember 2024 gjorde styringsgruppa vedtak om å ta arbeidsgruppas forslag til etterretning og om å sette i gang arbeid med de foreslåtte tiltak. Utvikling av en modell for regionale knutepunkt var ett av disse. Dette er senere fulgt opp i revisjonen av [Polyfons klyngeavtale](#), der hovedtrekkene i en knutepunktmodell er beskrevet i vedlegg 3.

På nyåret 2025 initierte klyngas sekretariat dialog med Agenda Vestland – stiftelsen fra Sparebanken Norge, med tanke på å utvikle en fondssøknad for utvikling og utprøving av en slik knutepunktmodell. I samråd med KMDs forskingsadministrasjon og Griegakademiets ledelse, ble en søknad utarbeida i løpet av våren 2025 og sendt til Agenda Vestlandet 15. mai 2025. Prosjektet fikk navnet OPPTAKT.

10. november 2025 mottok Polyfon tildelingsbrev fra Agenda Vestlandet, der det går fram at stiftelsen har avsatt omsøkt sum, kr 7.530.000 i en totalramme for prosjekt OPPTAKT. Klynga er tildelt kr 2.510.000 for 2026, som første tildeling av tre i et 3-årig program som løper fram mot 2028. Tildelinga er en del av Agenda Vestlandets innsatsområde Sosial bærekraft – prosjekter som fremmer inkludering, likestilling og bedre livskvalitet ved å styrke helse, utdanning, arbeidsliv eller lokalsamfunn, med fokus på langsiktig sosial utvikling. Blant forutsetningene som gjelder for tildelinga er at Agenda Vestlandet innen 12 måneder etter tildelingsdato har mottatt en skriftlig rapport med regnskap, om bruken av prosjektmidlene og status for prosjektet. I tildelingsbrevet presiseres det også at Agenda Vestlandet årlig vil vurdere prosjektet på bakgrunn av mottatt informasjon.

9. desember 2025 godtok klyngas styringsgruppe Ansgar høyskole som koordinerende institusjon for region sør, Norges musikkhøgskole for region øst og Universitetet i Bergen for region vest. Følgende vedtak om OPPTAKT (sak 17/25) ble gjort:

Styringsgruppa vil vurdere å ta på seg ansvaret som styringsgruppe for OPPTAKT, frå 1. jan. 2026 til 31. des. 2028. Endeleg vedtak om dette må samstemmast med prosjektplanen som vert lagt fram.

Styringsgruppa ba vidare om at en prosjektplan basert på klyngeavtalen, prosjektskissa og tildelingsbrevet skulle legges fram som drøftingssak på styringsgruppemøtet 9. mars 2026 og dernest som vedtakssak. Styringsgruppa bad også sekretariatet og de nye regionale fagkoordinatorane om å utarbeide prosjektplanen i samråd med Polyfons erfaringspanel og lokale og regionale samarbeidspartnere.

Prosjektplanen som følger er utarbeida i tråd med dette vedtaket og basert på den malen som er gitt av Digidir sin [Prosjektveiviser](#), en mye brukt mal for prosjektarbeid i offentlig sektor.

1.2 Begrunnelse

[Klyngeavtalens vedlegg 3](#) gir følgende begrunnelse for etablering av regionale knutepunkt i Polyfon:

Kunnskapsklynga Polyfon skal bidra til utvikling av fag og tjenester i heile landet. Den nasjonale funksjonen realiseres bl.a. gjennom en knutepunktmodell. Denne er etablert av tre grunner:

- 1) Et nasjonalt løft for utvikling av feltet er nødvendig utfra prinsippet om at befolkningen skal ha likeverdig tilgang til helsetjenester.
- 2) Nasjonal implementering er også viktig for at musikkterapi over tid skal ha den nødvendige bredde og tyngde som utdanningstilbud og forskingsfelt.
- 3) Polyfon samler de viktigste fagmiljøene på feltet i Norge og er derfor i posisjon til å arbeide med nasjonale ambisjoner.

Begrunnelsens pkt. 1) må sees i sammenheng med pkt. 2.1 og 2.2 i Polyfons [Strategi 2024-2030](#). Musikkterapiens samfunnsrelevans indikeres av flere store samfunnsutfordringer som preger vår tid, med stort behov for omstilling både av helsevesen og sosiale tjenester. Dette handler bl.a. om endringer i økonomi og demografi, kombinert med at mange opplever utfordringer med psykisk helse, rus og utenforskap. Musikkterapiens [kunnskapsgrunnlag og ulike nasjonale føringer](#) tilsier at mer systematisk bruk av musikk som ressurs for helse og samfunnsdeltaking kan være en del av løsninga på de aktuelle utfordringene. Denne vurderinga styrkes av [NOU 2025: 7 Musikklandet. Flerstemt musikkpolitikk for framtiden](#) (s. 95-105), som tar til orde for nasjonale tiltak for oppskalering av musikkterapi.

Polyfons søknad til Agenda Vestlandet legger vekt på musikkterapi, helse og sosial bærekraft, noe som reflekterer en tredelt fagidentitet med røtter til musikk-, helse- og samfunnsfag. Dette er tydeliggjort i Polyfons hovedmålsetting (se pkt. 1.1) og reflekteres også i klyngas sammensetting.

2 Konseptbeskrivelse

Mens vi i punkt 1.2 har beskrevet behov og begrunnelser, skal vi her belyse konseptet, altså hvordan regionale knutepunkt kan være med på å løse de utfordringene som er beskrevet.

2.1 Anbefalt konsept

Definisjon: Et regionalt knutepunkt i Polyfon-sammenheng skal ha fokus på å utvikle tilbud og tjenester innen musikkterapi og tilgrensende praksiser, supplert og støtta av forskning og utviklingsarbeid, medvirkning og kompetanseoppbygging. For å realisere dette, skal det treårige prosjektet OPPTAKT:

- a) etablere en funksjon som regional fagkoordinator i regionene sør, øst og vest
- b) rekruttere ca. seks eller flere klyngedeltakere i hver region, med minst en deltaker fra akademien, en fra spesialisthelsetjenesten og en fra kommunesektoren, gjerne også andre aktører
- c) bygge et systematisk samarbeid mellom de aktuelle klyngedeltakerne, innen hver region og gjerne også mellom de ulike regionene
- d) etablere samarbeid som sikrer systematisk bruker- og pårørendemedvirkning.

Nasjonal og internasjonal kontekst: I tråd med [regjeringas omtale av FNs 2030-agenda](#) skal Polyfon støtte og stimulere felles innsats fra myndigheter, sivilsamfunn, privat sektor og akademien.

Definisjon av regioner: Ved oppstart av OPPTAKT, tas det utgangspunkt i følgende regioninndeling:

- Sør: Agder, Telemark og Vestfold
- Øst: Innlandet, Akershus, Buskerud, Oslo og Østfold
- Vest: Rogaland og Vestland
- Midt: Møre og Romsdal og Trøndelag.
- Nord: Nordland, Troms og Finnmark

Avgrensninger: Prosjekt OPPTAKT omfatter kun regionene Sør, Øst og Vest. Et arbeid med regionene Midt og Nord må eventuelt komme senere, dersom prosjekt OPPTAKT blir vurdert som vellykka og det er tilstrekkelig interesse i de nordligste regionene. Videre ligger det ikke inne som en forventning at det i en treårig prosjektperiode med begrensa personalressurser skal være mulig å arbeide like mye i alle deler av hver region. Å utvikle kapasitet til dette må være en mer langsiktig målsetting, dersom knutepunkt blir gjort til en permanent arbeidsmåte i Polyfon ved prosjektavslutning i 2028.

Metode: I tråd med nasjonale føringer om utvikling av nye, bærekraftige tjenester, vil den overordna arbeidsmåten i prosjektet være [innovasjon og samskaping](#). Prosjektet vil bl.a. basere seg på [aksjonslæringsmetodikk](#), der involverte aktører lærer av egne erfaringer ved å planlegge, gjennomføre, observere og vurdere tiltak som er initierte for å forbedre praksis eller løse konkrete problem. Aktiviteter i tråd med de mål og metoder som er skisserte, vil bl.a. være nettverksbygging, tilrettelegging for medvirkning og støtte til formidling, tjenesteutvikling, forskning og utdanning. Dette er aktiviteter som har vist seg effektive i oppskalering av musikkterapi i Vestlands-regionen. *Samtidig understreker vi at aktiviteter skal skreddersys og tilpasses behov, muligheter og begrensinger i hver region.*

Samspill mellom regionalt og nasjonalt nivå: Dersom en får konseptet til å fungere godt, vil en kunne oppnå et *fruktbart samspill mellom nærhet og engasjement i regionale samarbeid og tyngde og gjennomslagskraft i nasjonal samordning*. Godt samarbeid mellom de regionale fagkoordinatorer og sekretariatet med prosjekt- og klyngeleder blir derfor en viktig suksessfaktor i prosjektet.

2.2 Supplerende tiltak av relevans for videre utvikling

Polyfons styringsgruppe har også gitt sin støtte til andre tiltak som kan bidra til oppskalering. Klyngas konseptet for [Undergrupper](#) ble f.eks. revidert i 2025. Deltakere i ei undergruppe betaler en redusert deltakeravgift, er vanligvis koordinert og representert av en fylkeskommune og bruker først og fremst Polyfons ordninger for faglig støtte til praksisutvikling. Konseptet har altså en innretning tilpassa behovene i små og mellomstore kommuner. Det er vurdert som et supplerende konsept som gjerne kan utvikles i flere regioner og som kan bidra til kvalitet og utvikling i de regionale knutepunktene.

3 Resultat- og effektmålsettinger med indikatorer

3.1 Resultatmålsettinger

Siden 2022, har det vært et siktemål at klynga å bidra til nasjonal implementering, med de begrunnelser som er gitt i pkt. 1.2. OPPTAKTs effektmål avspeiler dette, se pkt. 3.2. De resultatmålene vi skal beskrive her, handler om å bygge de redskapene som skal til for på sikt å kunne realisere effektmålsettingene. Vi bygger da videre på Polyfons erfaringer siden 2015, der det har vist seg at den økologien som skapes av et samspill mellom akademia, tjenester og brukere/pårørende bidrar til fagutvikling og implementering.

Den overordna resultatmålsettinga er å etablere regionale knutepunkt i Polyfon i sør, øst og vest, koordinert av fagmiljø i Kristiansand, Oslo og Bergen. Konkrete resultatmålsettinger, med indikatorer, går fram av Tabell 3.1. Vi understreker at realisering av målsettingene fordrer et samarbeid mellom det regionale og sentrale nivået i klyngesamarbeidet.

Resultatmålsetting	Indikator
1 Å etablere deltidstillinger for regionale fagkoordinatorer i sør, øst og vest	Intensjonserklæringer fra aktuelle akademiske institusjoner og styringsgruppevedtak om lokalisering av fagkoordinering for hver region
2 Å rekruttere ca. seks eller flere klyngedeltakere i hver region, med minst en deltaker fra akademia, en fra spesialisthelsetjenesten og en fra kommunesektoren, gjerne også andre aktører	Intensjonserklæringer fra aktuelle klyngedeltakere og styringsgruppevedtak om opptak i klyngesamarbeidet

3	Å bygge et systematisk samarbeid mellom de aktuelle klyngedeltakerne, innen hver region og gjerne også mellom de ulike regionene	a) Søknader om og tildelinger til Polyfons utlyste midler til forskning, utvikling og formidling b) Vitenskapelige publikasjoner der en eller flere klyngedeltakere er involvert
4	Å etablere samarbeid som sikrer systematisk bruker- og pårørendemedvirkning	a) Utvidelse av Polyfons Erfaringspanel til å omfatte alle tre regioner b) Dokumentert involvering av erfaringskompetanse i aktuelle prosesser og prosjekt i alle regioner
5	Forberede mer systematisk nasjonal implementering, i kontakt med myndigheter og aktuelle miljø også i Midt- og i Nord-Norge	a) Dialog med de aktuelle myndigheter om hvordan prosjektets effektmål best kan realiseres/dokumenteres b) Innmelding i klynga av enkelt deltakere fra regionene midt og nord og/eller deltaking i aktuelle prosjekt

Tabell 3.1: Resultatmålsettinger og indikatorer.

3.2 Effektmålsettinger

Med effektmålsettinger menes her ønska samfunnseffekt av prosjekt OPPTAKT. Den overordna effektmålsettinga for OPPTAKT er å gjøre musikk mer tilgjengelig som ressurs for helse og sosial bærekraft i regionene sør, øst og vest. Konkrete effektmålsettinger, med indikatorer, går fram av Tabell 3.2.

Effektmålsetting	Indikator
1 Økning i antall pasienter som får tilbud om musikkterapi i spesialisthelsetjenesten, både i Helse Sør-Øst og i Helse Vest	Data fra Norsk pasientregister, med fokus på antall pasienter som får musikkterapeutstilbud i løpet av et år, analysert på regionalt nivå og på helseforetaksnivå
2 Økning i antall kommunale musikkterapeutstillinger i de tre regionene	a) Overslag over musikkterapeutstillinger i de ulike regionene, basert på kontakt med aktuelle kommuner b) Helsedirektoratet sin nasjonale statistikk over MT som del av kommunalt psykisk helse og rusarbeid
3 Økning i antall musikkterapeutstillinger hos privat-ideelle aktører, brukerstyrte senter, osv.	Overslag over musikkterapeutstillinger i de ulike regionene, basert på kontakt med aktuelle aktører
4 Økning i antall prosjekt / tiltak der ulike former for musikkaktivitet blir tatt i bruk for å styrke livskvalitet, folkehelse og samfunnsdeltaking	Omfanget av prosjektsamarbeid, publikasjoner, utdanningstilbud og rekruttering til disse

Tabell 3.2: Effektmålsettinger og indikatorer.

Det forventes at det i løpet av en treårig prosjektperiode blir synlige positive endringer i indikatordataene skissert i tabell 3.2. Det er samtidig sannsynlig at hovedtyngda av gevinstrealisering kommer etter prosjektperioden. Involvering av offentlige aktører innen bl.a. spesialisthelsetjeneste og kommunesektor ansees som en forutsetning for at effektmålsettingene skal kunne realiseres på en noenlunde likeverdig måte i de ulike regionene. Aktørene vil trenge tid for å vurdere kunnskapsgrunnlag og anbefalinger, innarbeide musikkterapi i sine planer, lyse ut stillinger, tilsette kompetente fagpersoner, utvikle gode tjenester, bygge samarbeid på tvers av fag og sektorer, osv.

4 Milepæler

Vi presenterer en todelt framdriftsplan, der Tabell 4.1 beskriver milepæler for de formelle rammene som må på plass, mens Tabell 4.2 beskriver milepæler i realisering av resultatmålsettingene.

4.1 Framdriftsplan for de formelle rammene som må på plass

Periode	Prosess	Beslutning	Instans	Beslutningsdato
Vår 2026	Utarbeiding av prosjektplan	Revidert plan vedtatt	Polyfons styringsgruppe	Mars 2026
Vår 2006	Etabl. av funksjonen som fagkoordinator i alle tre regioner	Godkjenning av lokalisering av alle tre fagkoordinatorer	Polyfons styringsgruppe	Mars 2026

Høst 2026	Utarbeiding av statusrapport 2026	Oppsummering av prosjekterfaringer så langt	Polyfons styringsgruppe	September / Oktober 2026
Høst 2026	Godkjenning av statusrapport 2026	Vedtak om avslutning eller videreføring av prosjektet	Agenda Vestlandet	November 2026
Høst 2026	Utarbeiding av årsplan og budsjett for 2027	Vedtak av årsplan og budsjett for 2027	Polyfons styringsgruppe	Desember 2026
Høst 2027	Utarbeiding av statusrapport 2027	Oppsummering av prosjekterfaringer så langt	Polyfons styringsgruppe	September / Oktober 2027
Høst 2027	Godkjenning av statusrapport 2027	Vedtak om avslutning eller videreføring av prosjektet	Agenda Vestlandet	November 2027
Høst 2027	Utarbeiding av årsplan og budsjett for 2028	Vedtak av årsplan og budsjett for 2028	Polyfons styringsgruppe	Desember 2027
Høst 2028	Utarbeiding av sluttrapport for hele prosjektperioden	Oppsummering av prosjekterfaringer og forslag til videreutvikling / avvikling av knutepunktmodellen	Polyfons styringsgruppe	September / Oktober 2028
Høst 2028	Vurdering av sluttrapport for hele prosjektperioden	Vurdering av sluttrapport og innspill fra ekstern finansieringsinstans	Agenda Vestlandet	November 2028
Høst 2028	Godkjenning av sluttrapport for hele prosjektperioden	Godkjenning av OPPTAKTs sluttrapport	Polyfons styringsgruppe	Desember 2028
Høst 2028	Utarbeiding av saksframlegg om videreutvikling / avvikling av knutepunktmodellen	Vedtak om videreutvikling eller avvikling av Polyfons knutepunktmodell	Polyfons styringsgruppe	Desember 2028

Tabell 4.1: Milepæler

4.2 Framdriftsplan for arbeid med å bygge knutepunktene i kunnskapsklynga

Vi avgrensner oss her til milepæler for realisering av klyngas resultatmålsettinger.

Resultatmålsetting		MP1, Des 2026	MP2, Des 2027	MP3, Des 2028
1	Å etablere deltidsstillinger for regionale fagkoordinatorer i sør, øst og vest	Se Tabell 4.1	-	-
2	Å rekruttere ca. seks eller flere klyngedeltakere i hver region, med minst en deltaker fra akademia, en fra spesialisthelsetjenesten og en fra kommunesektoren, gjerne også andre aktører	Ca. 2 deltakere eller mer er med i samarbeidet i hver region	Ca. 4 deltakere eller mer er med i samarbeidet i hver region	Ca. 6 deltakere eller mer er med i samarbeidet i hver region
3	Et systematisk samarbeid mellom de aktuelle klyngedeltakerne, innen hver region og gjerne også mellom de ulike regionene	Minimum 1 samarbeidsprosjekt er i gang i hver region	Minimum 2 samarbeidsprosjekt er i gang i hver region	Minimum 3 samarbeidsprosjekt er i gang i hver region
4	Etablerte samarbeid som sikrer systematisk bruker- og pårørendemedvirkning	Alle tre regioner er representert i Erfaringspanelet	Min. 1 prosjekt i hver region med B/P-medvirkning	Min. 2 prosjekt i hver region med B/P-medvirkning

Tabell 4.2: Milepæler for realisering av klyngas resultatmålsettinger. Merk: Resultatmålsetting 1, å etablere deltidsstillinger for regionale fagkoordinatorer i alle tre regioner, er altså allerede presentert i Tabell 4.1.

Som presisert i pkt. 3.2 er det vanskelig å definere konkrete milepæler for realisering av effektmålsettingene i prosjektet. Indikatordata på samfunnseffekt vil likevel bli analysert og kommunisert i de årlige statusrapportene, og vil kunne gi en usikker men likevel relevant indikasjon på sannsynlige framtidige samfunnseffekter.

5 Aktiviteter

Aktivitetene i OPPTAKT bygger på erfaringene som er gjort i Polyfon siden 2015, der det har vist seg at et samspill mellom akademia, tjenester og brukere/pårørende har hatt positiv effekt på kvalitet og omfang i fag- og tjenesteutvikling. De aktiviteter som er skissert i Polyfons [Strategi 2024-2030](#) – nemlig formidling, tjenesteutvikling, forskning og utdanning – vil derfor også være sentrale i arbeid med å realisere OPPTAKTs resultat- og effektmålsettinger. Disse aktivitetene vil henge sammen. Et solid kunnskapsgrunnlag gjennom forskning er en av forutsetningene for at tjenestene setter i gang prosesser som kan sikre solid tjenesteutvikling. Videre: Gode tjenester og god forskning forutsetter gode utdanningstilbud, og motsatt. Hvordan ulike aktiviteter hver for seg og i samspill bidrar til at innbyggere får tilgang til musikk som ressurs for helse og samfunnsdeltaking (klyngas overordna effektmålsetting, illustrert av fotografiet) er anskueliggjort av figur 5.1.

Figur 5.1: Aktivitetene formidling, tjenesteutvikling, forskning og utdanning vil hver for seg og i samspill kunne bidra til at musikk blir tilgjengelig som ressurs for helse og samfunnsdeltaking. I alle aktivitetene vil bruker- og pårørende-medvirkning være en viktig del av prosessen. Illustrasjonsfoto: Helse Bergen.

Fire forhold skal presiseres før vi skisserer aktuelle aktiviteter i de tre regionene:

- Polyfon skal fungere som en «følgebåt», klynga skal støtte og stimulere fagutvikling og implementering, mens det er klyngedeltakerne som har ansvar for aktuelle tjenester, forskings- og utdanningsaktiviteter. Et unntak er aktiviteten formidling, der Polyfon tar ei aktiv og sjølstendig rolle.
- Som [Klyngeavtalen](#) presiserer, er ei kunnskapsklynge som Polyfon et frivillig samarbeid mellom likeverdige og autonome aktører. Aktivitetene bygger på relasjoner, gjensidig tillit og et felles ønske om å realisere et sett verdier og målsettinger.
- Det som følger nedafor er en oversikt over mulige aktiviteter, mens handlingsplaner for de ulike regionene vil avgjøre hva som er god og realistisk prioritering til enhver tid, utfra lokale behov, muligheter og initiativ (jf. pkt. 2.1 om konseptet, der samskaping og aksjonslæring vektlegges).
- Regional aktivitet skal støttes og stimuleres av Polyfons fellesfunksjoner, se pkt. 4.6 Endringer i Polyfons fellesfunksjoner og pkt. 10 Vedlegg: Oversikt over Polyfons fellesfunksjoner.

5.1 Formidling og informasjon

Tiltak som regionale fagkoordinatorer arbeider med etter behov og tilgjengelige ressurser

- Møter og kontakt med mulige samarbeidspartnere
- Rådgiving og oppfølging av klyngedeltakerne i regionen
- Samfunnskontakt, kontakt med media og politikere
- Involvering av og dialog med brukere/pårørende, bruker-/pårørendeorganisasjoner
- Tilrettelegging for aktiv formidling fra brukere/pårørende, bruker-/pårørendeorganisasjoner
- Støtte til og stimulering av konserter, seminar og andre aktuelle arrangement i regionen

Samarbeidsmuligheter mellom regionene

- Felles informasjonsmateriell, videoer, m.m.
- Seminar, dagskonferanser, webinar og andre arrangement
- Kronikker og annen synliggjøring i media
- Rekruttering til fag og utdanning
- Myndighetskontakt

5.2 Praksis- og tjenesteutvikling

Tiltak som regionale fagkoordinatorer arbeider med etter behov og tilgjengelige ressurser

- Rådgiving / støtte i implementeringsprosesser, f.eks. støtte til planforankring av musikkterapi
- Kontakt med erfaringskonsulenter, brukerrepresentanter og brukerorganisasjoner
- Etablering av nettverk for erfaringsdeling, der det er tjenlig og mulig
- Oppsøke aktører for mulig klyngedeltaking
- Samarbeide med utdanningsinstitusjoner om praksis, sommerstipend, osv.
- Involvere lokale musikkterapeuter og ph.d.-kandidater i utviklingsprosessene

Samarbeidsmuligheter mellom regionene

- Innhold i nettressurser (lenkesamling, kunnskapsbeskrivelser, osv.)
- Erfaringsdeling, inkludert dialog med Polyfons Erfaringspanel
- Samarbeid med aktuelle kompetansemiljø, brukerorganisasjoner, m.m.

5.3 Forsking

Tiltak som regionale fagkoordinatorer arbeider med etter behov og tilgjengelige ressurser

- Støtte og stimulere forskingssamarbeid, i kontakt med både forskingsmiljø og praksismiljø
- Rådgiving og støtte i prosjektutvikling
- Involvering av studenter og ph.d.-kandidater
- Formidle kontakt med Erfaringspanel / brukerorganisasjoner

Samarbeidsmuligheter mellom regionene

- Erfaringsdeling / gjensidig støtte
- Seminar, dagskonferanser, webinar, osv.

5.4 Utdanning

Tiltak som regionale fagkoordinatorer arbeider med etter behov og tilgjengelige ressurser

- Tilby kurs / undervisning i regionen når relevant
- Støtte og stimulere utvikling av og rekruttering til grunnutdanning / videreutdanning
- Støtte og stimulere samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner i regionen
- Støtte og stimulere samarbeid med aktuelle profesjonsutdanninger i regionen
- Rådgiving og oppfølging av samarbeidspartnerne
- Samfunnskontakt, media, politikere, brukere/pårørende, bruker-/pårørendeorganisasjoner

Samarbeidmuligheter mellom regionene

- Informasjonsmateriell, videoer, m.m.
- Rekruttering til fag og utdanning
- Seminar, dagskonferanser, webinar, osv.

5.5 Bruker- og pårørendemedvirkning

Bruker- og pårørendemedvirkning skal være en integrert del av OPPTAKTs aktiviteter, men inkluderes her også som et eget punkt, slik at spesifikke aktiviteter knytta til medvirkning blir konkretisert.

Tiltak som regionale fagkoordinatorer arbeider med etter behov og tilgjengelige ressurser

- Det legges til rette for at hver region har midler til disposisjon for å kunne engasjere personer med bruker- og pårørender erfaring i utvikling av planer, tjenester, forskning og utdanning
- Det etableres samarbeid med eksisterende organ og aktører for bruker- og pårørendemedvirkning i hver region, inkludert bruker- og pårørendeorganisasjoner
- Bruker- og pårørendemedvirkning skal være en integrert del av aktuelle tiltak og prosesser fra planleggingsstadiet, slik at det blir tid og rammer for reell medvirkning
- Brukere- og pårørende som blir involvert i formidlingsarbeid skal ved behov følges opp før og etter, slik at personen ivaretas og får støtte til f.eks. å skille mellom privat og personlig formidling

Erfaringspanelet som samarbeidsarena regionene imellom

- Polyfons Erfaringspanel fortsetter i hovedsak som før, men får økte økonomiske rammer og utvides med to plasser for å sikre representasjon fra Sørlandet
- Erfaringspanelet og klyngas koordinator for medvirkning står til disposisjon for klyngedeltakerne i alle tre regioner og utarbeider også [veiledere og nettressurser](#) for alle regionene.
- Medlemmer av Erfaringspanelet kan også inviteres inn til samarbeidsmøter m.m. i de ulike regionene.

5.6 Endringer i Polyfons fellesfunksjoner

Polyfons fellesfunksjoner – som f.eks. arbeid med nettsideressurser, utlysning av midler og arrangement av Polyfon-konferansen – skal støtte og stimulere arbeidet i de tre regionene. Sekretariatet har ansvar for fellesfunksjonene. En oversikt over disse, slik de defineres ved prosjektstart, går fram av Pkt. 10, Vedlegg.

Et av premissene for knutepunkt-konseptet er at arbeidsmengden knytta til de fleste fellesfunksjonene er omtrent det samme enten klynga har en, tre eller fem regioner. I prosjekt OPPTAKT, og i en eventuell videreføring etter prosjektavslutning, vil det likevel være endringer i noen av fellesfunksjonene når det gjelder *innhold og arbeidsmåter*. De viktigste endringene vil være:

- Klyngas kommunikasjon – på nettsider, i Polyfon-nytt, osv. – må avspeile utviklinga i alle regioner
- Størrelsen på og innretninga av etablerte ordninger som forskingsstøtte, formidlingsstøtte og sommerstipend for studenter må justeres
- En ny ordning for utviklingsstøtte etableres, for å gjøre det mulig å søke om støtte til utviklings-prosjekt som kan sikre innovasjon i og planforankring av tjenester og tiltak innen klyngas område.

6 Prosjektdeltakere og berørte parter

6.1 Prosjektdeltakere

Deltakere i prosjekt OPPTAKT er alle [Polyfons klyngedeltakere](#) til enhver tid.

6.2 Berørte parter

Berørte parter i prosjekt OPPTAKT er [Polyfons samarbeidspartnere](#) (nasjonale kompetansemiljø, brukerorganisasjoner, andre klynger, osv.), samt Agenda Vestlandet – stiftelsen fra Sparebanken Norge.

7 Organisering

Prosjekt OPPTAKT er et sjølstendig prosjekt, der en ved prosjektavslutning skal vurdere om arbeidsmåtene skal videreføres som en fast og integrert del av Polyfons virksomhet. Polyfons organer har derfor sentrale roller i prosjektet, samtidig som prosjektet har et eget budsjett og kan avsluttes dersom utviklinga ikke går etter forutsetningene. Figur 7.1 illustrerer relasjonene mellom knutepunktene og helheten i klyngesamarbeidet.

Fig. 7.1: De regionale knutepunktene bygger samarbeid mellom akademia, tjenester og brukere/pårørende i sin region og kan i dette arbeidet støtte seg til Polyfons fellesfunksjoner (se pkt. 10 Vedlegg). Slik kan knutepunktene dra nytte av det potensialet som regional nærhet gir for å bygge relasjoner og gjensidig tillit, samtidig som de kan dra nytte av den nasjonale tyngden som helheten i klyngesamarbeidet gir.

7.1 Prosjektteam

Klyngeleder har prosjektlederansvar, har det faglige og daglige ansvaret for samarbeidet og skal legge til rette for at samarbeidet kan fungere i tråd med Polyfons klyngeavtale, strategi og handlingsplan, samt OPPTAKTs prosjektplan.

OPPTAKT sitt prosjektteam vil ha sju medlemmer, der fire av disse vil være knyttet til klyngas sekretariat og tre vil være regionale koordinatører i sør, øst og vest.

Medlemmene i prosjektteamet vil være:

- Prosjekt- og klyngeleder: Brynjulf Stige, professor i musikkterapi ved Griegakademiet, UiB
- Administrativ koordinatør: Liv Gunnhild Qvale, seniorkonsulent ved KMD, UiB
- Koordinatør for medvirkning: (under utlysning)
- Rådgiver: Nina Bolstad, frivillig medarbeider ved KMD, UiB
- Fagkoordinator region sør: Marie Skånland, førsteamanuensis ved Ansgar høyskole
- Fagkoordinator region øst: Hans Petter Solli, førsteamanuensis ved Norges musikkhøgskole
- Fagkoordinator region vest: (under tilsetting)

7.2 Referansegrupper og styringsgruppe

OPPTAKTs referansegrupper: [Polyfons Fagråd](#) og [Polyfons Erfaringspanel](#).

OPPTAKTs styringsgruppe: Den til enhver tid sittende [styringsgruppa i Polyfon](#).

8 Risikovurdering

8.1 Risikovurdering når det gjelder resultatmålsettingene

De intenderte *resultatene* av prosjekt OPPTAKT er knutepunkt, forstått som regionale strukturer for styrka faglig samarbeid. Denne type samarbeid er avhengig av at aktuelle aktører i de ulike regionene sjøl velger å prioritere dette. Følgende vurderinger er gjort:

- Et utgangspunkt for at prosjektet ble initiert var signal om tilstrekkelig interesse for og vilje til prosjektsamarbeid i regionene sør, øst og vest
- Det forventes kontinuitet i og forsterking av denne samarbeidsviljen, dersom prosjektet bidrar som planlagt til utvikling av tjenester og tilbud, medvirkning, kunnskap og kompetanse
- Samtidig må prosjektet og oppfølging av det ta høyde for at samarbeidsvilje til en viss grad er ferskvare og kan påvirkes av klyngedeltakernes økonomi og rammebetingelser, osv.
- Formativ evaluering og kontinuerlig dialog mellom klyngedeltakerne og oppfølging av indikatordata og milepæler (pkt. 3 og 4) må derfor vektlegges i utvikling og gjennomføring av prosjekt OPPTAKT.

8.2 Risikovurdering når det gjelder effektmålsettingene

OPPTAKTs effektmålsettinger om å bidra til dokumenterbar oppskalering av musikkterapitjenester i regionene sør, øst og vest, er ambisiøse. Implementering av nasjonale anbefalinger av musikkterapi har vist seg å ta tid og har – med unntak av noen få helseforetak og kommuner – ikke vært systematisk så langt. Følgende vurderinger er gjort:

- Grunnlaget for å arbeide med effektmålsettingene er solid, både når det gjelder forskning / evidens og nasjonale føringer og retningslinjer, noe som også er understreka i nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet og i NOU 2025: 7 om framtidens musikkpolitikk
- [Polyfon årsmeldinger](#) har med bruk av data fra Norsk pasientregister vist at klyngesamarbeidet i vest har bidratt til økte tilbud til brukerne, noe som trolig har overføringsverdi til andre regioner
- Samtidig er det sannsynlig at det de kommende år vil være stram økonomi både i spesialisthelsetjenesten, kommunesektoren, statlig barnevern og andre sektorer
- Dokumentasjon og synliggjøring av musikkterapi / musikk & helse som en del av løsninga på de samfunnsutfordringer vi står ovenfor må derfor være en integrert del av prosjektsamarbeidet i OPPTAKT og i Polyfons kontinuerlige arbeid.

8.3 Risikovurdering når det gjelder prosjektteamets robusthet

OPPTAKTs resultat- og effektmålsettinger er ambisiøse sett i forhold til prosjektteamets størrelse, der det er satt av 100 % stilling til ledelse og koordinering av prosjektet (se pkt. 9). Følgende vurderinger er gjort:

- En klyngelogikk er basert på at det er samspeillet mellom klyngedeltakerne som er den viktigste drivkraft for utvikling
- Det kan likevel ligge en viss risiko for sårbarhet i det at OPPTAKTs prosjektteam har såpass avgrensa stillingsressurser
- Denne risikoen vurderes som håndterlig i prosjektperioden, gitt den faglige soliditeten i verts-institusjonene for prosjektet, samt det armslaget prosjekttildelinga fra Agenda Vestlandet gir
- Ved avsluttende evaluering må ressursbehovet vurderes dersom arbeidsmåten videreføres.

8.4 Risikohåndtering

De viktigste redskapene for å redusere risiko og å håndtere eventuelle utfordringer undervegs vil ligge i prosjektets metode (samskaping og aksjonslæring, se pkt. 2.1) kombinert med tett oppfølging fra prosjektets referansegrupper og styringsgruppe, jf. de gitte indikatordata og milepæler (pkt. 3 og 4).

9 Økonomi

9.1 Klyngas egenbidrag

Personalressurser til prosjektet er stipulert til ca. 100 % stilling:

• Prosjektleder (klyngeleder)	25 % stilling
• Administrasjon / koordinering av medvirkning (sekretariatet)	15 % stilling
• Regional koordinering i region sør, øst og vest (3 x 20 % st.)	60 % stilling
• Total personalressurs	100 % stilling

Denne personalressursen vil innebære en utgift på ca. kr. 1 500 000 per år, inkludert sosiale og indirekte kostnader, og vil være et egenbidrag fra kunnskapsklynga. I tillegg kommer egenbidrag i form av at OPPTAKT vil kunne bruke infrastruktur etablert i klynga, som referansegrupper og styringsgruppe, samt Polyfons fellesfunksjoner (se pkt. 10 Vedlegg).

9.2 Budsjett for de planlagte aktivitetene i prosjektet OPPTAKT

Agenda Vestlandet har avsatt kr 7.530.000 i en totalramme for prosjekt OPPTAKT. Klynga er tildelt kr 2.510.000 for 2026, som første tildeling av tre i et 3-årig program som løper fram mot 2028. Tabell 9.1 viser budsjett for 2026 for de aktivitetene som er beskrevet i denne prosjektplanen.

Aktiviteter/år		2026
Info-arbeid	Lyses ut	200 000
	Felles	100 000
Tjenesteutvikling	Lyses ut	440 000
Forsking	Lyses ut	440 000
Kurs & utdanning	Felles	280 000
Erfaringspanel	Felles	100 000
Drift/diverse	Regionalt	750 000
	Felles	200 000
Totalt		2 510 000

Tabell 9.1: Budsjett for 2026 for de planlagte aktivitetene i prosjektet OPPTAKT.

Kommentarer til budsjettet

- Omfanget av de ulike aktivitetene vil ikke kunne forutsies i detalj, da dette avhenger av hvilke nye klyngedeltakere som rekrutteres og hvilke aktiviteter de engasjerer seg i. Budsjettet for 2027 vil derfor bygge på erfaringstall fra 2026 og budsjettet for 2028 på erfaringstall fra 2027.
- Summene som lyses ut, blir lyst ut av Polyfons sekretariat, som har etablerte prosedyrer for utlysning, vurdering og tildeling av midler til prosjekt og utvikling. Regionene blir involvert i å formulere krav til søknader og kriterium for vurdering. Disse skal utformes slik at det kommer alle tre regioner til gode.
- De pottene som er felles, forvaltes av sekretariatet, der Prosjektteamet avgjør prioriteringene
- Den regionale driftspotten på kr. 750 000 deles i tre, der hver region får tildelt sin tredjedel, utfra en årlig handlingsplan. Midlene kan f.eks. brukes til nødvendige reiser i regionen, informasjonsmaterieill, fag- og nettverksbyggende seminar og møter, samt involvering av student- og erfaringskompetanse.

9.3 Økonomisk bærekraft ved eventuell videreføring etter prosjektperioden

Klyngas ordinære inntekter kommer fra [deltakeravgifter](#). OPPTAKT vil etter planen bidra til rekruttering av flere klyngedeltakere, særlig i sør og øst. Dersom OPPTAKT fungerer etter planen, vil derfor ei utvida klynge kunne greie seg uten fondsfinansiering når prosjektet er avslutta, riktignok med reduserte budsjett sammenlikna med det klynga vil ha og trenger å ha i OPPTAKTs prosjektperiode 2026-2028.

10 Vedlegg: Oversikt over Polyfons fellesfunksjoner

Polyfons felles sekretariat tar ansvar for å følge opp kunnskapsklyngas fellesfunksjoner. Disse skal støtte og stimulere arbeidet i regionene, bidra til nasjonal samordning og til nasjonal faglig og strategisk tyngde. Her skisseres fellesfunksjonene slik de er etablert ved oppstart av OPPTAKT. Det er ikke usannsynlig at prosjektet vil gi læring og erfaring som medfører endringer og justeringer i disse fellesfunksjonene.

Informasjon om de ulike fellesfunksjonene finnes på [klyngas nettside](#).

10.1 Klyngas fellesorgan

Styrende organ

- Årsmøte
- Styringsgruppe

Rådgivende organ

- Fagråd
- Erfaringspanel

Utøvende organ

- Sekretariat
- Arbeidsgrupper, nettverk o.l.

10.2 Klynges fellesaktiviteter

Formidlingstiltak

- Polyfons nettsider
- Polyfon-nytt
- Polyfons tilstedeværelse i sosiale medium
- Årsmeldinger
- Utlysing og tildeling av formidlingsstøtte (i alle regioner)
- Den årlige Polyfon-konferansen

Tiltak for praksis- og tjenesteutvikling

- Relevante nettressurser (lenkesamling, kunnskapsbeskrivelser, etableringshåndbok, osv.)
- Erfaringsdeling på klyngas felles arrangement og konferanser
- Oppfølging av formelle sider ved klyngedeltaking (innmelding, utmelding, deltakeravgifter, m.m.)
- Utlysing og tildeling av utviklingsstøtte (i alle regioner, se pkt. 4.6)

Tiltak knytta til forskning

- Arrangere søkerwebinar
- Samarbeid med Erfaringspanel om å stimulere brukermedvirkning i forskning
- Utlysing av midler til forskingsstøtte
- Utlysing av sommerstipend / studentstipend

Tiltak knytta til utdanning

- Støtte ei nasjonal arbeidsgruppe og/eller nasjonale møtepunkt etter behov
- Samarbeid med Erfaringspanel om å stimulere brukermedvirkning i utdanning
- Drift av et nasjonalt rekrutteringsnettverk
- Støtte og stimulere utvikling av kurs og videreutdanning